

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Apare odată la săptămână:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 25.
Telefon pentru oras și județ Nr. 288.

Nr. 10890 Pres.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al arhidiecezei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al românilor ortodocși din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș.

— *Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Isus Hristos.* —

„Mărire intru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire”.

Luca 2, 14.

Cu mare bucurie prăznuim și în anul acesta, iubiților mei fii sufletești, sărbătoarea Nașterii celei după trup a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos. Ea a sosit din nou în casele noastre, în bisericile noastre, în sufletele noastre și împrăștie pretutindenea lumină și pace și binecuvântare.

În mijlocul acestei sărbători stă Mântuitorul, care s'a pogorât din sânul Tatălui ca să măntuiască lumea. Spre dânsul ne îndreptăm astăzi privirile noastre. Iată peștera și într'ânsa Fecioara preacurată; iată dumnezeescul prunc întru umilință înfășat și culcat în iesle; iată păstorii închinându-se și magii cu steaua călătorind; iată mulțimea de oaste îngerească vestind deasupra peșterii în noaptea cea sfântă solia cerului: „Marire intru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire”.

O minune s'a arătat în acea noapte tainică în peștera din Viflaimul Iudeei! Acela pe

care l-au așteptat oamenii de la căderea lui Adam încoace; Acela pe care l-a făgăduit Tatăl ca izbăvitor din păcate; Acela pe care l-au vestit prorocii și spre care a nădăjduit tot sufletul însetat după mântuire: El a sosit atunci în lume. Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, care din Tatăl s'a născut mai înainte de toți vecii, lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, El a venit atunci între oameni. Și n'a venit pe vre-un tron împărătesc al lumii, nici înconjurat de strălucire lumească, ci a venit întru smerenie și chipul robului luând, pentru ca și cel mai smerit și mai nebăgat în seamă dintre oameni să îndrăznească a se apropia de dânsul. Și totuși, mărirea lui Dumnezeu, pe care nici pământul și nici cerul n'o poate cuprinde, s'a arătat întru dânsul. Covârșit în sufletul său de această mărire, dă mărturie despre ea sfântul apostol Ioan zicând: „Și Cuvântul trup s'a făcut și a sălășluit întru noi, și am văzut mărirea lui, mărirea ca a unuia născut de la Tatăl, plin de dar și de adevăr”. (Ioan 1, 14.)

Adevărul lui Dumnezeu în gura Lui, în sufletul Lui, în toată ființa Lui. Prin tr'ânsul a răsărit lumii „lumina cunoștinții”, a cunoștinții de Dumnezeu și a cunoștinții de țintele cele mari și luminoase ale vieții noastre, ridicate mai presus de lucrurile trecătoare ale acestei lumi. Ceriul și pământul vor trece, dar cuvântul Lui rămâne în veci. Și numai celce primește acest cuvânt în mintea sa și în inima sa, ca să-l facă, numai acela a găsit calea vieții, căci zice: „Eu sânt, calea, adevărul și viața” și iarăși: „Eu sânt lumina lumii, celce vine după mine, nu va umbla întru întunec, ci va avea lumina vieții” (Ioan 8, 12).

Iubirea lui Dumnezeu printr'ânsul s'a arătat deplină către noi oamenii, după cum zice Scriptura: „Așa a iubit Dumnezeu lumea, cât

și pe Fiul său cel unul născut l-a dat, ca tot celce crede întru dânsul să nu piară, ci să aibă viață de veci" (Ioan 3, 16). Dela dânsul am primit adevărul că „Dumnezeu iubire este”. Ce e drept uu lipsește nici dintre oameni iubirea Mă gândesc la multele dovezi și fapte ale ei, cari se săvârșesc și numai în aceste zile de sărbătoare. Totuși, e neînchipuit de mare întunerecul și vina și povara păcatului care apasă vieța omenească. Se vor fi găsim și între noi destule suflete covârșite de mizerie și de sarcina păcatului și pe cari mai ales în aceste zile de sărbătoare cu anevoie le-ai putea face să înțeleagă și să simtă, că Dumnezeu iubire este. Este însă ceva în stare să ne treacă până dincolo de toate îndoielile și tainele și prăpăstiile ce le întâlnim în drumul vieții și să ne dea siguranța că mai presus de toate acestea stă totuși iubirea lui Dumnezeu, a Părintelui nostru atotmilostiv, și că și rostul lumii și al vieții tot în iubire stă și el. Această dovadă ni-o dă singur Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos. Printr'ânsul străbat razele iubirii celei dumnezeesti până în inimile noastre. Noi simțim căldura lor și un suflu de viață nouă se așterne peste sufletele noastre. Aici e tămăduirea de toată boala și neputința. El singur ne desleagă vina și blestemul păcatului. Înaintea iubirii Lui răstignită pe lemnul crucii pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire, ne plecăm genunchii și ne proșternem frunțile până în pulberea pământului. Tot el ne ridică și ne întărește curajul și ne înviorează nădejdea. El arată drumul popoarelor și ne descopere ținta vieții. Printr'ânsul s'au făcut toate și cătră dânsul trebuie să tindă toate. El este Fiul, cel unul născut, singur fiind strălucirea măririi și singur purtând chipul Tatălui, întreg și curat. Dela Tatăl a venit între noi ca și pe noi să nu întoarcă, ca pe fiul cel rătăcit, în casa Părintelui nostru. „Iară căți l-au primit pe dânsul, le-a dat lor putere ca să fie fiii lui Dumnezeu, celor ce cred întru numele Lui” (Ioan 1, 12). Cu evlavie privind spre Domnul zicem și noi împreună cu Apostolul neamului: „Cu adevărat mare este taina creștinătății: Dumnezeu s'a arătat în trup, îndreptatu-s'au în duh, arătat-s'au ingerilor, s'au propoveduit între

neamuri, crezut-au fost în lume, înălțatu-s'au întru mărire” (I. Timotei 3, 16).

Dar nu poate peană omenească să zugrăvească chipul Impăratului sufletelor noastre. Numai închinându-ne Lui și slujindu-l din toată inima, putem să simțim bucuria și fericirea și grația mântuirii. Cei ce nu se apropie de Hristos ori se înstrăinează de dânsul, aceia sânt săraci cu sufletul, fiindcă sânt lipsiți de cea mai mare comoară, față de care toate comorile lumii acesteia nimica nu înseamnă.

Eată pentru ce folosesc, iubiților mei fii sufletești, prilejul pe care mi-l dă praznicul Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, ca să vă chem la credința cea cătră dânsul. Lăsați măcar în decursul acestor zile de sărbătoare, la o parte toate gândurile Voastre la lucrurile cele lumești. Dacă ar trece pe dinaintea casei Voastre ori pe lângă câmpul Vostru vre-un mare împărat din lumea aceasta, cum ați lăsa lucrul și ați arunca unealta din mâna Voastră și V'ați apropia ca să-l vedeți! Eată, deodată cu praznicul Nașterii sale vine la noi Domnul însuși, Impăratul cel mare al sufletului nostru. El vine cu duhul Lui, cu darul Lui, cu adevărul Lui, cu povețele Lui, cu crucea Lui, cu evanghelia Lui, cu mântuirea Lui și așteaptă ca să-i deschizi inima ta și să-l primești înlăuntrul ei.

Numai primindu-l, ca să trăești tu cu El și El cu tine, vei prăznui cu adevărat Nașterea Domnului și Mântuitorului lumii și al tău. Așa să fie.

Cu această dorință pentru Voi toți și cu arhierasca Noastră binecuvântare, ca aceste sfinte sărbători, precum și cele apropiate ale Anului Nou și ale Sf. Botez al Domnului, să le petreceți cu sănătate și bucurie, am rămas.

Sibiu, la sărbătorile Nașterii Domnului din anul 1923.

Al Vostru al tuturor de tot binele voitor:

Nicolae Bălan,
arhiepiscop și mitropolit.

De sfârșitul anului.

Anii vieții noastre sunt ca un șir de grădini, pe care bunul Dumnezeu ni le dăruiește, una câte una, ca să ne pregătim pentru viața veșnică. Fiecare din aceste grădini este străbătută de fel de fel de cărări, care de care mai întortochiate, care de care mai pline ispite, ce ne duc la pierzare. Numai o singură cale este dreaptă și numai pe această cale mergând, mulțumim și pe Dumnezeu, ajungem și noi mulțumiți și fericiți. Aceasta singură cale este *credința*. O singură zi, o singură faptă, o gândire numai, un pas făcut în afară de voința lui Dumnezeu care ne-a dăruit grădina, nu mai suntem pe calea credinței. Și dacă facem pas după pas, faptă după faptă, dacă viețuim zi după zi în uitare de Dumnezeu, ne departăm din ce în ce mai mult de calea credinței, ochii sufletului ni se închid, inima ni se împietrește și în loc să ajungem în împărăția fericirii, ne trezim în aceia a întunerecului și a chiniurii veșnice.

Iată pentru ce duloasa și sf. noastră mamă, Biserica, dornică de a ne vedea fericiți, a pus în aceste grădini ale vieții noastre, din distanța în distanță, felinare cu lumini, care să ne lumineze și să nu ne abatem dela calea adevăratei credințe. A pus plăci cu afișe, pe care stau scrise învățături și sfaturi, ca să ne aducem aminte de Dumnezeu, ca să ne arate cum să mergem și ce să facem, spre a fi fericiți și aici și în viața viitoare. Aceste lumini, aceste afișe, care de care mai mari, mai luminoase, mai convingătoare sunt sărbătorile.

*

Cu 7 zile mai înainte de a sfârși străbaterea fiecărei grădini, cu șapte zile mai înainte de a ajunge la poarta prin care trecem în noua grădină, avem sărbătoarea *Crăciunului*. Razele strălucitoare ale acestei sărbători, cu îngerii, cu păstorii, cu magii dela Răsărit, cu steaua cu colindele dela Moș Ajun, ne luminează calea, ne luminează mintea și ne fac să vedem pe Dumnezeu Mântuitorul născut într'un staul de vite, înfășat în scutece și culcat pe palele din iesle, pentru mântuirea și fericirea noastră. Ne fac să pricepem cuvintele Scripturii: „*Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul său fiu, pentru ca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viață veșnică*“. (Ioan 3, 16). Să pricepem că acest dar este nemărginit de mare, că este mai mare, decât dacă Dumnezeu ne-ar fi dat toate bogățiile cerului și ale pământului. Că, pentru a crea lumea, i-a fost de ajuns lui Dumnezeu un cuvânt, dar, pentru a o mântui, s'a pogorit de pe tronul măririi Sale, s'a făcut om și s'a smerit până la cea din urmă treaptă de smerenie. Pentru cine? Pentru creatura Sa, pentru om, pentru acest vierme al pământului, pentru acest păcătos, care nu merita decât mânița și răzburarea dumnezeiască.

Șapte zile de-arândul, până când ajungem la poarta noului an, ne luminează această sărbătoare cu razele ei de iubire. Șapte zile de-arândul citim pe afișul ei: „*Slavă între cei de sus lui Dumnezeu, și pre pământ pace, între oameni bună învoire*“. Cu alte cuvinte, pare că ne spune Sf. Biserica: „Fiilor, cu toate luminile, care de care mai mari și mai luminoase pe care le-am pus înaintea noastră, în cursul acestui an, ca să nu uitați pe bunul Dumnezeu și să nu vă depărtați dela calea credinței în El, voi le-ați nesocotit și-ați apucat pe cărări streine, care v'au dus și vă duc la necazuri, la războaie, la pierzare vremelnică și veșnică. De-atâtea ori v'am vorbit despre iubirea nemărginită a lui Dumnezeu, că pentru voi „Cuvântul trup s'a făcut“, că pentru voi s'a umilit, că pentru voi a pățimit, și inima voastră a rămas tot rece ca marmura, tot tare ca piatra. Ați trăit anul, ați întrebuințat acest dar al lui Dumnezeu după placul vostru. Ați părăsit calea lui Hristos, și iată că trăiți rău și suferiți.

Opriți-vă! Inapoi, la Hristos, la lumină, la viața. Oamenii cari trăseseră în uitare de Dumnezeu, nu mai sunt oameni, ci hiare, diavoli în trup omenesc!

Desmeteciți-vă! Deschideți ochii și lăsați să patrundă în sufletele și inimile voastre lumina binefăcătoare a Soarelui Dreptății, a lui Hristos Dumnezeu vostru și, în anul nou, nu mai rătăciți pe căi lăaturalnice, ci mergeți pe calea arătată de El, căci „*El este calea*“. Primiți și mărturisiți adevărul spus de El, căci „*El este adevărul*“. Trăiți viața pe care a trăit-o El, căci „*El este viața*“. Căci El n'a venit numai să vă rescumpere și să vă mântuiască, ci ca să și fle, pentru voi, model de viață nouă.

Numai așa petrecând noul an, pe pământ va fi pace, între voi oameniți, va fi bunăînvoire și veți da slavă lui Dumnezeu împreună cu îngerii din ceruri.

*

Așa ne spune, iubite cefitorule, Crăciunul dela sfârșitul fiecărui an.

Drept aceea, în noul an, în noua grădină pe care ne-o dăruiește Dumnezeu, să ținem seama de luminile și sfaturile Bisericii. Să prețuim după cum se cuvine binefacerea și iubirea nemărginită a lui Dumnezeu, prin întruparea Fiului Său, pentru mântuirea noastră. Binefacerea cere recunoștință. Iubirea cere iubire. Și Dumnezeu nu cere dela noi altă recunoștință și altă iubire, de cât să ne regulăm viața după *Modelul* ce ne-a dat. Iar măsura recunoștinței și-a iubirii noastre se cuprind în cuvintele: „*Ce vreți să vă facă vouă oamenii, faceți și voi lor*“.

Pr. N. Runceanu,
București.

Proiect

de statutele fondului diecezan preoțesc din dieceza Aradului.

Adunarea generală a fondului diecezan preoțesc hotărând modificarea statutelor fondului, pregătirea proiectului a încredințat-o unei comisii, care l-a stabilit în textul de mai jos.

Publicăm acest proiect, ca preoțimea noastră — și special delegații preoțimei la adunare — să-l facă obiect de studiu, având proiectul a se dezbate în proxima adunare extraordinară convocată pe ziua de 18/31 Ianuarie 1924.

Proprietatea fondului.

§. 1. Fondul preoțesc înființat la anul 1877 formează proprietatea înalienabilă a Eparhiei ort. rom. a Aradului după arondarea ei de azi, adică din districtul Consistorului din Arad, cu cele 5 protopopiate (Lipova, Belint, Timișoara, Vinga și B. Comloș) anexate din Banatul Timișan, cu scopul și destinațiunea sa inalterabilă, fixată în Statutele de față.

Numirea fondului.

§ 2. Fondul poartă numirea: „Fondul diecezan preoțesc“.

Menirea fondului.

§ 3. Menirea fondului este: a) penzionarea membrilor, a văduvelor și ajutorarea orfanilor rămași după membri, b) ajutorarea membrilor în cazuri extraordinare, c) ajutorarea orfanilor de preoți la studii, eventual la pregătirea pentru profesie și d) ajutorarea preoților în funcțiuni de interes deosebit pastoral.

Membrul fondului.

§. 4. Membrii fondului sunt toți protopresbiterii, preoții și diaconii, cari sunt și vor fi în funcțiuni bisericești în dieceza Aradului, toți fiind sub urmări disciplinare obligați să achite regulat taxele.

Adminstrarea fondului

§. 5. Fondul se va administra prin Consistorul eparhial din Arad, conform Regulamentului special nr. 57/1916 votat de sinodul eparhial.

Venitele fondului.

§. 6. Fondul preoțesc existent, afară de venitul anual al capitalului său, se mai mărește:

- din taxele fundamentale datorite în §§. 7 și 9;
- din taxele anuale dela membri și dela comunele bisericești (§. 8);
- din taxele de avansare, dela membri;
- din taxele examenelor de calificare preoțească;
- din taxele Consistoriale de întărire, respective strămutare;
- din venitele intercalare ale parohiilor și protopopiatelor vacante;

g) din taxele candidaților la preoție, cari nu sunt căsătoriți cu fete de preot sau învățător confesional ort. rom., ori cu învățătoare dela școlile ort. rom. din această dieceză;

h) din arenzile sesiunilor dela parohiile reduse, conform concluzului sinodului eparhial nr. 147/1877.

i) din amenzile dictate de autoritățile bisericești în cale disciplinară;

j) din ajutor permanent dela stat;

l) din oferte benevole, donațiuni și legate, ce se vor face pentru fond;

m) din alte sume destinate fondului de Consistorul diecezan.

Taxele fundamentale.

§ 7. Taxele fundamentale se solvesc odată pentru totdeauna și se statoresc în sumă egală cu salariul și gradațiile de pe o lună. Taxele fundamentale solvite după statutele anterioare se vor întregi conform acestei dispoziții.

Taxele anuale.

§. 8. Taxele anuale se statoresc în 10% din salariu, gradații (și băni de cvartir), iar la membrii protopopi și după salariul protopopesc. Taxele anuale le solvesc, membrii numai timp de 40 ani.

Vărsarea taxelor anuale de 10%, nu încetează încă timp de 10 ani, nici pentru preoții, cari la 1 April. 1921 au avut deja 30 de ani de serviciu împliniți; la caz de deficiență, sau de moarte însă dreptul la pensie se va socoti, pentru toți anii serviți.

Comunele bisericești plătesc anual 40 Lei, pentru fiecare parohie, iar pentru cele protopopești 80 Lei.

§. 9. Toți membrii actuali ai fondului, cari au solvit până acum taxele anuale după parohii de clasa II și a III., — sunt datori, să întregescă aceste solviri la sumele, cari le-au plătit preoții parohiilor de clasa I.

Preoții cari vor fi înalțați la treapta de protopopi, vor întregi taxele anuale solvite după statutele anterioare, la suma solvită de protopopi, după aceleași statute.

Întregirile taxelor fundamentale și a taxelor anuale se vor plăti, respective se vor detrage din salariu, în patru rate trimestrale.

La computarea întregirilor de taxe efectuate pentru trecut, coroana se va socoti egal cu Leul (1:1).

Taxele de avansare.

§. 10. Taxele de avansare se solvesc odată, pentru fiecare urcare de salariu (salariu și gradații) și sunt egale cu suma sporului de salariu ce cade pe o lună.

Taxele speciale.

§. 11. Taxele examenului de calificare precum și taxele consistoriale de întărire și strămutare se susțin după normele, cari sunt și vor fi în vigoare,

§. 12 Venitele intercalare dela parohiile și protopresbiteratele vacante se normează astfel:

In anul prim al văduviei, văduva și orfanii se bucură de jumătatea întregului venit conform §-ului 26 din Regulamentul pentru parohii.

Sub durata dreptului văduvei și al orfanilor, cvota de jumătate a venitului sesiunii, iar după încetarea acestui drept, întreg venitul sesiunii trebuie să încurgă la acest fond.

§. 13. a) Candidații de preoție căsătoriți cu fete de mireni ortodocși din dieceză vor solvi odată pentru totdeauna o taxă de 500 Lei, iar cei căsătoriți cu fete trecute dela altă biserică vor solvi sub acest titlu odată pentru totdeauna o taxă de 1000 Lei.

b) Candidații de preoție, căsătoriți cu fete ortodoxe din altă dieceză vor solvi odată pentru totdeauna o taxă de 500 Lei.

c) Cei căsătoriți cu fete de preot sau învățător, sau cu învățătoare dela școalele noastre confesionale sunt liberi de această taxă specială.

Dispozițiile desubt punctele a) b) se rapoartă și la preoții veniți din altă dieceză.

Dreptul la penziune.

§. 14. Drept la penziune au

- a) membrii, cari au devenit deficienți;
- b) văduvele membrilor, pe timpul văduviei lor.

§. 15. Penzionarea o decretează senatul bisericesc al Consistorului diecezan și anume după ascultarea opiniei unei comisii constatatoare din medicul consistorial, protopopul concernent și cei doi delegați din tractul respectiv pentru adunarea generală. Membrul încă poate să-și aducă un medic la constatarea deficienței și a penzionării. Penzionarea se pune la cale la cererea membrului, sau din oficiu, dacă interesele de serviciu o reclamă. Dreptul membrilor la beneficiile parohiale încetează cu ziua intrării lor în statul penzionării.

Penziunea.

§. 16. Penziunea se stabilește după anii de serviciu, pe cari s'au plătit toate taxele statutare. Ca ani de serviciu se consideră pe lângă anii solari compleți atât anul intrării, cât și al ieșirii din serviciu, însă cu îndatorirea de-a achita integral taxele anuale și pe acești ani.

§. 17. Anii de serviciu din altă dieceză se computează numai în acel caz, dacă membrul va solvi taxa fundamentală și totodată și taxele anuale cu interese de 5% pe tot timpul cât a funcționat ca preot în altă dieceză; plățirea se face cel mult în termen de un an socotit dela intrarea în funcțiune în dieceza noastră în cazuri excepționale și de interes general bisericesc, adunarea generală poate da scutire desubt aceste obligamente — la propunerea Consistorului diecezan.

§. 18. Penziunea se statorește în proporția salariului, după care s'au solvit taxele.

§. 19. Penziunea o stabilește Consistorul diecezan.

§. 20. După serviciu de 10 ani impliniți membrii fondului au drept la 40% din suma de penziune.

Dela 10 ani în sus după fiecare an de serviciu se mai adaugă 2% așa, că după un serviciu neîntrerupt de 40% ani are drept la o penziune anuală în părimea salariului, gradațiilor și a banilor de cortel. Membriilor ajunși deficienți înainte de-a implini 10 ani de serviciu, li-se va stabili ca penziune 40% dela salariul beneficiat, fără considerare la numărul anilor de serviciu.

§. 21. Văduva unui membru al fondului, răposat după 10 ani de serviciu, primește pentru sine penziune anuală de $\frac{1}{3}$ parte din penziunea ce i-ar compete bărbatului.

Dreptul de penziune al văduvei și de ajutor al orfanilor, începe cu ziua decedării soțului, rezervându-i-se și dreptul garantat prin §. 26 din Regulamentul pentru parohii.

§. 22. Văduva unui membru răposat înainte de împlinirea alor 5, respectiv 10 ani de serviciu, ori primește odată pentru totdeauna drept escontentare toate taxele anuale solvite cu interese de 5%, ori li rămâne dreptul — celei rămase văduvă după membrul cu serviciu de mai puțin de 5 ani, să întregască taxele anuale până la 5 ani, — iar celei rămase văduvă după membru cu mai puțin de 10 ani, să întregască taxele anuale până la 10 ani. În cazul prim va primi $\frac{1}{3}$ din penziunea, care se va computa cu 20% — iar în cazul al doilea $\frac{2}{3}$ din penziunea, care se va computa cu 40% din salariul ce-l are soțul în ziua răposării.

§. 23. Văduvele sau orfanii membrilor îndreptățiți la penziune respective la ajutor, primesc sub titlul ajutor la speșele de înmormântare a soțului, respectiv a tatălui lor un ajutor în suma salariului și a gradațiilor răposatului, de pe 3 luni. Ajutorul la speșele de înmormântare se aseamnă și în cazurile de moarte a văduvei îndreptățite la penziune și anume în suma penziunii sale de pe trei luni. Suma se plătește la mâinile văduvei, respectiv aceluia, care a îngrijit și purtat speșele cu înmormântarea, — pe chitanță vizată de protopopul concernent.

Ajutoare.

§. 24. Orfanii unui membru al fondului, până la vârsta de 20 ani se împărțesc de un ajutor ordinar, anual, sub titlul, „ajutor de creștere“.

Ajutorul fiecărui orfan se stabilește cu 400 Lei anual. Orfanilor, elevi în clasele inferioare ale școalelor secundare (medii), precum și celor aplicați la meserii și comerț, li-se mai dă câte 400 Lei, deci de tot câte 800 Lei anual, iar celor din clasele superioare ale școalelor secundare (medii) ci se mai dă câte 400 Lei deci de tot câte 1200 Lei anual.

§. 25. Orfanilor de tată și mamă rămași după membrul fondului, pe lângă suma ajutorului de creștere, li-se va mai da un plus de câte 400 Lei anual.

§. 26. Orfanilor unui membru cu drept la pen-

ziune, dacă pentru defectele sufletești ori trupești nu sunt în stare a-și procura subsistența, din care să poată trăi, Consistorul poate decide, să li-se dea ajutorul și după 20 ani ai etății.

§. 27. Penziunile membrilor fondului și ale văduvelor, precum și ajutoarele de creștere ale orfanilor, se solvesc anticipativ la casa consistorială din Arad, pe baza asemnatei Consistorului arădan, pe chitanța îndreptățitorilor și respectiv a tutorului.

Ajutoare extraordinare se vor da:

a) membrilor fondului în interes de serviciu pastoral; în cazuri grave sanitare, ori în alte neajunsuri neprevăzute;

b) orfanilor membrilor pentru a se putea susține la studii universitare și profesionale.

§. 28. Acordarea ajutoarelor de sub a) și b) se vor face după împrejurări și an de an, de către Consistorul diecezan și numai după satisfacerea îndatoririlor fondului, — conform §§-lor 20, 21, și 24, — către penzionari, văduve și orfanii.

Pierderea dreptului la pensiuine și ajutoare.

§. 29. Membrul fondului pierde tot dreptul la pensiuine atât pentru sine, cât și pentru văduva și orfanii săi:

a) dacă de bună voie iese din tagma preoțească;

b) dacă își părăsește oficiul și la convocarea Consistorului nu-l reocupă în termenul fixat de Consistor;

c) dacă prin sentință disciplinară e destituit din oficiu și judecat la pierderea drepturilor la pensiuine;

d) dacă trece la altă confesiune;

e) dacă după trecerea în pensiuine se angajează la ocupațiune incompatibilă cu statul preoțesc. Compatibilitatea ori incompatibilitatea o statorește Consistorul diecezan.

§. 30. Văduva membrului fondului își pierde dreptul la pensiuine:

a) dacă din vina ei n'a trăit cu soțul său până la moartea acestuia;

b) dacă duce viață imorală;

c) dacă se recăsătorește;

d) dacă trece la altă confesiune;

e) dacă e pedepsită pentru crime, ori delictes difamante.

§. 31. Orfanii membrului fondului pierd dreptul la ajutorul de creștere:

a) dacă frecventând vre-o școală nu cercetează catehizația ortodoxă;

b) dacă au ajuns etatea de 20 ani;

c) dacă și sub 20 ani au intrat în vreun serviciu, prin care le este asigurată existența;

d) dacă duc viața imorală;

e) dacă se căsătoresc înainte de 20 ani;

f) dacă sunt pedepsiți pentru crime, ori delictes difamante.

Adunarea generală a fondului și agendele ei.

§. 32. Preoțimea în tot anul se va întruni sâmbătă, înainte de Dumineca Tomii în adunare generală ordinară, iar când va fi de lipsă în adunare generală extraordinară. Adunarea generală se compune din toți protopresviterii și administratorii protopresviterali și din câte doi preoți din fiecare protopopiat, ca reprezentanți ai preoțimei.

§. 33. Alegerea membrilor pentru adunarea generală a fondului se face prin preoțimea singuratecelor tracte protopresviterale, în perioade de trei ani, cu ocazia alegerii membrilor preoțești la sinodul protopresviteral.

§. 34. Adunarea o convoacă episcopul diecezan, eventual vicarul episcopesc.

Președintele firesc al adunării generale e episcopul diecezan, eventual vicarul său, iar în caz de împiedicare a ambilor, unul din protopresviterii prezenți ales prin adunarea generală.

§. 35. Concluzile în adunarea generală se iau cu majoritate de voturi, iar în caz de propuneri pentru modificarea acestor statute se recere pentru concluze valide cel puțin $\frac{2}{3}$ din membrii adunării și majoritatea absolută a voturilor celor prezenți.

§. 36. Agendele adunării generale sunt:

a) A revidia socoțile și a proiecta bugetul anual al fondului;

b) a supraveghia administrarea averilor fondului prin o comisiune aleasă din sinul său pe o durată de 3 ani, constătătoare din 3 membri, care are dreptul și datoria să sconteze cassa și să controleze gestiunea fondului;

c) a face propunerile relative la sporirea, conservarea și buna administrare a fondului;

d) a pune în bugetul anual o anumită sumă, destinată pentru ajutoarele extraordinare;

e) a formula propunerii pentru o eventuală modificare a Statutelor.

§. 37. Rațlociniul fondului și bugetul după aprobarea lor prin sinodul eparhial, se vor tipări împreună cu protocolul adunării generale și se va distribui preoțimei diecezane.

Dispoziții generale.

§. 38. Toate dispozițiile relative la administrarea acestui fond aparțin competenței senatului bisericesc al Consistorului diecezan din Arad, iar senatului episcopesc dela acest Consistor i-se rezervă numai administrarea tehnică.

§. 39. Din venitul anual efectiv al fondului, după scăderea dărilor publice și a speșelor de administrare, 20% se adaugă în tot anul la capitalul fondului, iar 80% se pot folosi pentru acoperirea pensiunilor statutare și a ajutoarelor ordinare și extraordinare.

§. 40. Dacă din cota de 80% a venitului anual

nu s'ar putea acoperi trebuințele statutare, tuturor îndreptățiților li-se face reducere proporcionată.

§. 41. Dacă un membru al fondului trecut în statul de pensune, după un timp oarecare se reactivează în serviciul preoțesc, ori ocupă în organismul bisericii un alt post cu dotațiune sistemizată sub durata serviciului nu se poate împărtăși de pensiunea statutară. La cerere însă i-se dă dreptul să continue cu solvirea taxelor anuale la fond. În cazul acesta — după încetarea serviciului activ — i-se va pune din nou în curgere penziunea statutară, computându-i-se acum și anii de serviciu petrecuți în calitatea indicată, dar penziunea sa, precum nici taxele sale către fond, nu vor trece peste taxele și penziunea protopopilor.

§. 42. Preoții, cari trec în altă dieceză, își primesc — fără interese — toate taxele anuale solvite la fond.

§. 43. Toți aceia, cari beneficiează ajutoare din acest fond, în baza statutelor anterioare, rămân în aceleași condițiuni de ajutorare și după intrarea în vigoare a prezentelor statute, pe cât timp ajutorarea lor nu este în contradicere cu dispozițiile §. 29. 30 și 31. din aceste statute. Ameliorarea acestor ajutoare se poate face, — după împrejurări — și din an în an, de către adunarea generală.

§. 44. Toți acei preoți, cari n'au satisfăcut dispozițiilor §-ului 48 din Statutele aprobate de Sinodul eparhial sub nr. 27/1917, — nu mai pot intra în drepturile asigurate prin prezentele statute.

§. 45. Membrii fondului, cari au satisfăcut îndatoririlor din statutele aprobate prin concluzul Sinodului eparhial nr. 27/1917, — cu intrarea în vigoare a statutelor prezente, — intră cu toți anii de serviciu de până aci, în toate drepturile garantate prin statutele prezente, — fără a fi impuși cu alte întregiri pentru trecut, decât cu cele prevăzute în §§. 7. și 9 din aceste Statute.

§. 46. Văduvelor, cari au rămas după preoții, răposați dela 1 Aprilie 1921 încoaci, dela cari s'au detras 10% din salariu pe seama fondului de pensune, — sumele detruse li-se restituiesc cu 5% interese.

Detragerile de 10% din salariu, se vor restitui tot cu 5% și preoților trecuți în statul de deficiență în intervalul dela 1 Aprilie 1921, până la intrarea în vigoare a acestor statute.

§. 47. Înmulțindu-se cu timpul venitele acestui fond așa, încât după prevederea tuturor trebuințelor statutare, să rămână un prisos anual de venit, după ascultarea votului adunării generale a preoțimeii și a propunerii venite dela Consistor, sinodul eparhial poate să voteze și pentru alte trebuințe bisericesti culturale ale diecezei o cotă din venitul anual, dar numai până la suma care rezultă ca venit anual curat din sesiile parohiale reduse (§. 6. lit. h.)

§. 48. Acei membri ai fondului, cari ar voi să

treacă la fondul de penziune al statului sau la alt fond diecezan, — la cerere, vor primi fără interese toate taxele anuale și detragerile de 10%, vărsate la fondul preoțesc diecezan.

§. 49. Taxele anuale solvite pe anul 1922, în sensul statutelor anterioare, peste cele 10% detruse din salariu, — se vor computa în cele 10% ce se vor detrage din primul salariu ce va fi ordonanțat după intrarea în vigoare a prezentelor Statute.

§. 50. În cazul, dacă toată preoțimea diecezană va fi cuprinsă în cadrele fondului de penziune al funcționarilor publici de Stat, acest fond va rămâne și pentru mai departe, oproprietate eschisivă a diecezei Arad și întregul venit al acestui fond, va servi pentru scopurile precizate în §. 3 lit. b), c) și d), precum și §. 47 din prezentele Statute.

§. 51. Aceste Statute intră în vigoare cu putere obligatoare dela 1 Ianuarie 1924.

§. 52. Cu executarea acestor Statute se încredințează Consistorul din Arad.

Comisiunea esmisă de Adunarea Generală:

I. Georgia, președinte.

Romul Nestor

Traian Văflan

Ioan Popescu.

Ioan Plavoșin.

INFORMAȚIUNI.

Crăciunul în Arad.

Ca și în anii precedenți și în anul acesta s'a prăznuit Crăciunul în Arad, cu pietatea și fastul ce caracterizează biserica noastră românească. Serviciul divin în catedrală a fost pontificat de M. On. D. protopopii: Dr. Gh. Ciuhandu, M. Păcățian, Traian Văflan, D. Muscan, Dr. T. Botiș, preoții: A. Popovici, S. Stana, E. Crăciun, F. Codrean și diaconul eppesc I. Cioară.

Răspunsurile liturgice le-a cântat precis și frumos corul mixt din Arad, sub conducerea prof. A. Lipovan. A fost de față P. S. Sa Dl. Episcop Ioan I. Papp, inteligența din Arad, și popor mult.

La priceasnă P. S. Sa părintele Episcop este îmbrăcat în sf. ornate arhieresti și încunjurat de clerul celebrant, urcă amvonul de unde rostește cu voce liberă pastorală de Crăciun, în care aducând P. S. Sa exemple luate din viața de toate zilele, a făcut impresie foarte bună asupra credincioșilor. P. S. Sa vorbește credincioșilor în limbajul poporal, fapt pentru care este ascultat cu atenție încordată.

A doua zi de Crăciun a servit preoțimea parohială, predica ocazională a rostit-o păr. A. Popovici.

Distincție. La praznicul nașterii Mântuitorului, P. S. Sa Domnul Episcop Ioan I. Papp, a distins cu brâu roșu pe Vasile Olariu referent consistorial și pe Simion Stana cassar consistorial și redactor al acestei reviste.

Anul nou fericit, urăm tuturor colaboratorilor și cititorilor noștri.

Nr. 3951/923.

Aviz oficial.

În Chisinău — Basarabia — s'a întemeiat o Asociație de editură „*Uniunea culturală bisericască*” în anul 1922.

Asociația, potrivit scopului, ce are, a și scos la lumină în 5000 exemplare prima lucrare: „*Cultura românească în Basarabia sub stăpânirea rusă*” alcătuită de *Dr. Ștefan Ciobanu*, membru al Academiei române.

Prin lucrarea aceasta prețioasă se face mare serviciu bisericii și păstorilor ei sufletești, căci din ea se cunoaște și rolul Bisericii moldovenești sub stăpânirea străină.

O recomandăm onoratei preoțimi cu toată căldura.

Facă On. preoțime, ca aceasta lucrare de merit să nu lipsească din nici o bibliotecă parohială.

Am recercat Asociația de Editură să se pună în legătură cu Librăria noastră diecezană din Arad pentru desfacerea mai multor exemplare.

Arad, din șed. cons. a Sen. bis., ținută în 20 Dec. 1923 (2 Ian. 1924)

Ioan J. Papp
Episcop.

A apărut

Calendarul diecezan din Arad

pe anul 1924. Conține: Cronologia, Sărbători și alte zile schimbăcioase, Posturile, Deslegări de post, Pa-rastase oficiale, Sărbători naționale, Zile de repaus

la judecători, Regentul anului, Anotimpurile, Partea calendaristică, Întunecimile anului 1924. Consemnarea târgurilor din Crișana, Bănat, Ardeal și vechiul Regat, Calendar economic pe 12 luni și o parte literară instructivă, împodobită cu foarte multe clișee.

Prețul unui exemplar fără șematism 7 Lei, cu șematism 9 Lei. Revanzătorii beneficiază rabat. Se poate comanda contra bani gata la librăria diecezană din Arad.

CONCURS.

Nr. 4251/1923.

Pentru îndeplinirea funcțiunii de profesor de religie ort. la școlile de stat (de comerț, medie și primare) din Lipova, prin aceasta se publică concurs cu o durată de 30 zile, dela prima publicare în organul „Biserica și Școala”.

Reflectanții vor avea să dovedească cu acte în original, sau cel puțin în copii dela vr-un notar public, că: sunt români de religie ort.; au studiile necesare și îndreptățirea de a ocupa asemenea funcțiune.

Celui ce va fi ales i-se pune în vedere, că are să obțină și încuviințarea, din partea Statului, care îl va retribui după normele în vigoare pentru salariizarea corpului didactic secundar.

Cererea cu documentele necesare să se trimită Consistorului eparhial din Arad.

Arad, la 16/29 Dec. 1923.

Consistorul ort. român, Arad.

1-3

Redactor responsabil: SIMION STANA asesor consistorial
Censurat: Dr. Romul Mager

Important pentru toți Institutorii și Invățătorii

CHESTIUNI METODICE

VOLUMUL I

CUPRINZÂND:

Metodica Scris-Cititului și a celorlalte materii ajutătoare

DE

ȘTEFAN VELOVAN

profesor de pedagogie la școala normală de învățători din Craiova

MARIN FLORESCU și ILIE JIANU

institutori din Craiova, foști institutori la școala primară de aplicație a școlii normale de învățători din Craiova.

De vânzare la toate librăriile sau la Editura „Scrisul Românesc”, Craiova.

Tiparul și editura tipografiei diecezane ortodoxe române din Arad.